

För mer information eller vid problem kontakta:

Telefon _____

Mina frågor och funderingar

Skrivet av: Frida Kjellberg
och Malin Leidzén, barnsjuksköterska
Granskat: av Matilda Bräutigam VÖL
26-05-20

Verksamhetsområde
Kirurgi barn
Drottning Silvias
barnsjukhus

Sondsättning och sondmatning

Föräldrainformation

Inför sondnedläggning

Tvätta händer

Plocka fram:

- Sond, spruta
- Lackmuspapper
- Tejp att fästa sonden med
- Barriärfilm (Cavilon)
- 1 glas vatten eller sockervatten, med sugrör
- Napp om barnet använder sådan.
- Ev.Socker/bröstmjolk

Det finns möjlighet att använda Lidocain (Xylocainviskös 20mg/ml) som smärtlindring. Detta kan skrivas ut på recept.

Det är en fördel om barnet inte har ätit precis före sonsättningen på grund av kräkningsrisken.

Mät ut längden, från barnets nästipp via örsnibben till området strax under bröstbenet, och markera den utmätta längden på sonden innan du startar.

Starta med att kontrollera att sonden är hel, spruta igenom vatten så att du ser att den är öppen.

Lägg på hudskyddsmedel barriärfilm (Cavilon) på kinden där sonden ska sitta för att skydda mot tejp.

Sondnedläggning

Spädbarn

Tag eventuellt 0,2ml Xylocainviskös 20mg/ml i en 1ml spruta och spruta försiktigt in näsborren, vänta några minuter.

Sonden skall fuktas i vatten före sonsättning.

Låt barnet sitta i knät på någon som kan ge stöd hålla barnets händer och huvud.

Det underlättar om barnet suger på en napp som doppats i bröstmjolk/sockervatten.

För ner sonden genom näsan försiktigt, locka barnet att svälja samtidigt som du för ner sonden till den längd som du mätt ut.

Barnet skall behålla sin hudfärg och andas som vanligt.

Stora barn

Tag eventuellt 0,2-0,5 ml Xylocainviskös 20mg/ml i en 1ml spruta och spruta försiktigt in i näsborren, vänta några minuter.

Sonden skall fuktas i vatten före sonsättning.

Låt barnet sitta bekvämt

Bestäm med barnet när ni ska börja, uppmana eventuellt barnet att suga vatten genom ett sugrör, svälja klunkar med vatten (ej saft som ger surt utslag på lackmuspappret) samtidigt som du matar ner sonden till den utmätta längden.

Kontrollera sondens läge genom att dra upp magsaft, droppa vätskan på ett lackmuspapper som ska ge klart rosa utslag (saltsyra).

Tejpa fast sonden med hudvänlig tejp närmast huden, helst så nära näsan som möjligt för att undvika att sonden dras ut när barnet tar med händerna i ansiktet.

Mät hur lång sonden är på utsidan eller gör ett märke på sonden vid näsan så att du kan kontrollera om sonden flyttat på sig.

Sonden byts efter 4 veckor.

Sondmatning

Kontrollera att sonden sitter bra och att sondens längd på utsidan är den längd som är uppmätt.

Dra upp lite magsaft ur sonden och droppa på ett lackmuspapper.

När du fått klart rosa utslag på lackmuspappret kan du börja mata. Detta kan göras på olika sätt:

Kontinuerligt med sondmatningsaggregat, vilket innebär att matningen sker kontinuerligt under dygnet i ett så kallat slutet system.

Intermittent med sondmatningsaggregat, vilket innebär att matningen sker under 2-3 timmar med uppehåll emellan.

Som bolusmatning, vilket innebär att matningen sker med hjälp av sonspruta under cirka 20-30 minuter och att mängden vanligtvis motsvarar en måltid, om ej speciella behov finns för ditt barn.

Mata med rumstempererad mat eller värm till 37 gader.

Efter avslutad matning ska sonden sköljas med 5-10ml vatten.

När du ger krossade mediciner i sonden, skölj direkt med vatten.

Komplikationer

Om du inte får upp något när du aspirerar

- Kontrollera att sonden har den längd som du mätt ut.
- Öppna sonden en stund, ändra kroppsläge.
- Om barnet får äta via munnen, låt barnet äta och försök igen.

Inget utslag på lackmuspappret

- Det kan vara vatten i sonden, försök igen
- Vid upprepade basiska utslag, sonden kan ha glidit ner i tunntarmen. Dra upp sonden några centimeter och testa med lackmuspapper.
- Om ditt barn står på läkemedel som hämmar syran i magsäcken, diskutera med din ansvariga sjuksköterska hur ni ska göra.

Det är vakuum när du försöker att få upp något.

- Sonden sitter troligtvis fast i magslemhinnan, spruta ner lite luft och låt sonden vara öppen. Om detta inte hjälper, dra lite i sonden och lägg sedan tillbaka i rätt läge. Kontrollera sedan med lackmuspappret.
- Om barnet har kräkt är det viktigt att kontrollera med lackmuspapper innan man fortsätter med matningen, sonden kan ha ändrat läge.
- Är du osäker på om sonden ligger rätt, mata inte i den utan byt sond.

Hygien

- Noggrann handhygien vid tillredning och hantering
- Sprutor plockas isär, diskas och luftorkas. Sprutorna används tills att de blir tröga (silikonringen utsliten).
- Dagtid byts mat och aggregat var fjärde timma. Under natten kan mat och aggregat hänga i 8 h.
- Vid kontinuerlig matning med matdropp byts maten var fjärde timma och aggregat två gånger/dygn

Ditt barns speciella instruktioner

Sond.....

Storlek.....

Tejp.....

Sprutor.....

Sondbyte.....

Sonden sitter påcm

Sonddelegering

Vårdnadshavare

Vårdnadshavare

Har fått muntlig och praktisk genomgång av sondsättning och sondmatning samt satt sond under handledning.

Datum

Namn

Hit vänder jag mig vid problem

.....

.....

.....